

## **Hĺbkové ex post hodnotenie vybraných regulácií pôsobiacich v podnikateľskom prostredí - formulár**

**Spracovateľ:** Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, odbor zlepšovania podnikateľského prostredia

**Gestor/gestori právneho predpisu:** Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky

**Názov právneho predpisu/právnych predpisov:** Zákon č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon)

**Lokalizácia:** Príloha č. 2, Skupina 214, P. č. 51

**Účinnosť:** 01.01.1992

**Regulácia, ktorá je predmetom ex post hodnotenia:** Regulácia č. 6

Povinnosť splniť kritériá pre získanie odbornej spôsobilosti na prevádzkovanie cestovnej agentúry.

### **Špecifikácia<sup>1</sup>:**

- Internetový odkaz na legislatívny proces hodnoteného právneho predpisu na portáli Slov-Lex:  
-
- Internetový odkaz na číslo parlamentnej tlače hodnoteného právneho predpisu:  
-

### **Hĺbkové ex post hodnotenie:**

- ☒ regulácie/regulácií jedného právneho predpisu
- ☐ navzájom súvisiacich regulácií vo viacerých právnych predpisoch

---

<sup>1</sup> Informácie sa neuvádzajú, ak bola hodnotená úprava predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015. Pred týmto dátumom neexistovala povinnosť vypracovať Analýzu vplyvov na podnikateľské prostredie.

## 9.1 Základné informácie k hodnotenej regulácii

### 9.1.1 Opis regulácie a jej pôsobenia:

Aktuálna právna úprava zaraďuje živnosť „Prevádzkovanie cestovnej agentúry“ (ďalej v texte aj ako „CA“) do zoznamu viazaných živností (zákon č. 455/1991 Zb., Príloha č. 2 - Viazané živnosti, skupina č. 214 – Ostatné, por. č. 51) s taxatívne stanovenými podmienkami pre preukázanie odbornej spôsobilosti na získanie príslušného oprávnenia. Splnenie podmienok na prevádzkovanie CA teda v súčasnosti vyžaduje, okrem splnenia všeobecných podmienok prevádzkovania živnosti, aj splnenie osobitných podmienok odbornej spôsobilosti. V súčasnom legislatívnom znení sú osobitné podmienky pre získanie odbornej spôsobilosti na prevádzkovanie cestovnej agentúry zadefinované nasledovne:

- vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa a šesť mesiacov praxe v odbore alebo
- vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa alebo vyššie odborné vzdelanie a jeden rok praxe v odbore alebo
- úplné stredné všeobecné vzdelanie alebo úplné stredné odborné vzdelanie a dva roky praxe v odbore

Legálna definícia cestovnej agentúry je uvedená v znení § 5 ods. 5 zákona č. 170/2018 Z. z. o zájazdoch, spojených službách cestovného ruchu, niektorých podmienkach podnikania v cestovnom ruchu a o zmene a doplnení niektorých zákonov, a to nasledovným spôsobom:

*Cestovnou agentúrou je obchodník, ktorý v rozsahu predmetu podnikania*

- a) vytvára kombinácie služieb cestovného ruchu, ktoré nie sú zájazdom, ponúka a predáva ich inej cestovnej kancelárii alebo cestovnej agentúre na účel ďalšieho predaja,
- b) ponúka a predáva služby cestovného ruchu,
- c) sprostredkúva predaj služieb cestovného ruchu pre inú cestovnú kanceláriu, cestovnú agentúru alebo iné osoby, najmä dopravcov alebo prevádzkovateľov ubytovacích zariadení,
- d) sprostredkúva predaj zájazdov pre inú cestovnú kanceláriu; zmluva o zájazde sa musí uzatvoriť v mene cestovnej kancelárie, pre ktorú sa zájazd sprostredkúva, a táto zodpovedá za plnenie zmluvy o zájazde,
- e) predáva predmety súvisiace s cestovným ruchom.

V kontexte otázky vhodnosti a primeranosti pretrvávajúceho zaradenia CA do kategórie viazaných živností aj v súčasnosti boli časťou podnikateľského prostredia (ďalej v texte aj ako „PP“) doručené podnety na preradenie tejto podnikateľskej činnosti do zoznamu voľných živností. Ako argument pre uvedený návrh sa najčastejšie uvádza skutočnosť, že CA nenesú takú vysokú mieru rizika ako je to v prípade cestovných agentúr (ďalej v texte aj ako „CK“), nakoľko CA predávajú výlučne sprostredkované služby. Ako jeden z ďalších argumentov na podporu vyššie uvedeného návrhu (podnetu) sa uvádza aj argument, opierajúci sa o komparáciu kategorizácie CA v slovenskej a českej legislatíve, a to najmä vzhľadom na podobnosť trhového prostredia v oblasti cestovného ruchu. V Českej republike je napríklad činnosť cestovných agentúr zaradená do kategórie voľných živností. Spolu s návrhom na preradenie do zoznamu voľných živností časť PP navrhla zároveň aj zmiernenie podmienok preukazovania odbornej spôsobilosti potrebných na získanie povolenia na prevádzkovanie CA, a to nasledovne:

- vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa v odbore cestovný ruch alebo
- vyššie odborné vzdelanie a jeden rok praxe v odbore alebo
- úplné stredné všeobecné vzdelanie alebo úplné stredné odborné vzdelanie a dva roky praxe v odbore

Uvedený návrh zmiernenia podmienok *expressis verbis* diferencuje medzi absolventmi vysokoškolského vzdelania I. stupňa v odbore cestovný ruch a absolventmi iných študijných odborov. Práve u absolventoch študijného odboru v oblasti cestovného ruchu (od I. stupňa vysokoškolského vzdelania vrátane) dochádza k vypusteniu podmienky absolvovania povinnej praxe v odbore.

Uvedená skutočnosť môže mať v konečnom dôsledku potenciál zatriť pre záujemcov vysokoškolské štúdium v odbore cestovný ruch a súčasne motivovať súčasných absolventov tohto odboru k samostatnej podnikateľskej činnosti. Súčasne nastavené legislatívne podmienky v oblasti podmienok pre získanie oprávnenia na prevádzku CA môžu pôsobiť na záujemcov (uchádzačov) o štúdium v odbore cestovný ruch pomerne demotivačne. Študenti vysokoškolského štúdia v odbore cestovný ruch absolvujú povinnú odbornú prax, na základe ktorej získavajú potrebné skúsenosti z aplikačnej praxe v rámci svojho štúdia (napr. študijný program - Manažment cestovného ruchu, študijný odbor - Cestovný ruch Ekonomickej univerzity v Bratislave, v rámci ktorého študenti absolvujú odbornú prax v rámci 4 semestra).

#### **9.1.2 Znenie podnetu z podnikateľského prostredia (ak je k dispozícii)**

V súčasnosti platí, že prevádzkovanie cestovnej agentúry je viazanou živnosťou, na získanie odbornej spôsobilosti ku ktorej je potrebné splniť jedno z týchto kvalifikačných kritérií:

- vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa a šesť mesiacov praxe v odbore alebo
- vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa alebo vyššie odborné vzdelanie a jeden rok praxe v odbore alebo
- úplné stredné všeobecné vzdelanie alebo úplné stredné odborné vzdelanie a dva roky praxe v odbore.

Predmetom ex post hodnotenia má byť prehodnotenie rozsahu odborných kritérií aj vzhľadom na vývoj trhu v predmete poskytovaných služieb cestovnými agentúrami. Analógiou môže byť právna úprava v ČR, kde patrí táto živnosť medzi voľné živnosti.

#### **9.1.3 Identifikácia dotknutých subjektov:**

Ex ante:

V ex ante fáze nebola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, pretože právny predpis bol prijatý pred 1. aprílom 2015. Z uvedeného dôvodu nie je možné uviesť identifikované subjekty, pri ktorých sa predpokladalo, že ich bude regulácia ovplyvňovať.

Ex post:

- fyzické osoby, ktoré získali VŠ vzdelanie v odbore cestovný ruch,
- fyzické osoby, ktoré majú záujem získať oprávnenie na prevádzku CA,
- cestovné agentúry.

#### **9.1.4 Identifikovaný vplyv na podnikateľské prostredie z ex ante fázy (ak bola vykonaná):**

V ex ante fáze nebola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, pretože právny predpis bol prijatý pred 1. aprílom 2015. Z uvedeného dôvodu nie je možné uviesť identifikovaný vplyv na podnikateľské prostredie z ex ante fázy.

## 9.2 Vyčíslenie dopadu na podnikateľské prostredie – porovnanie predpokladaných (ex ante) a skutočných (ex post) nákladov právneho predpisu<sup>2</sup>

**Tabuľka č. 1: Výpočet skutočných vplyvov regulácie/regulácií (ex post) a ich porovnanie s predpokladanými vplyvmi (ex ante) (údaje sú uvedené po vyplnení Kalkulačky nákladov podnikateľského prostredia pre ex post hodnotenie uvedenú v prílohe č. 9b jednotnej metodiky):**

| EX POST                  |                                                                                                    |                                                              |                                      |                                                                       |                                   |                          |                                          | EX ANTE <sup>3</sup>                     | EX POST – EX ANTE                                    |
|--------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------|--------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------|-----------------------------------|--------------------------|------------------------------------------|------------------------------------------|------------------------------------------------------|
| Poradové číslo regulácie | Stručný a zrozumiteľný opis regulácie                                                              | Lokalizácia                                                  | Účinnosť právneho predpisu/regulácie | Kategória dotk. subjektov                                             | Počet subjektov v dotk. kategórii | Náklady na 1 podnik. v € | Náklady na kategóriu dotk. subjektov v € | Náklady na kategóriu dotk. subjektov v € | Rozdiel v nákladoch na kategóriu dotk. subjektov v € |
| 6                        | Povinnosť splniť kritériá pre získanie odbornej spôsobilosti na prevádzkovanie cestovnej agentúry. | Zákon č. 455/1991 Zb, Príloha č. 2 - skupina 214, por. č. 51 | 01. 01 .1992                         | PO (cestovné agentúry), FO (záujemcovia o získanie odb. spôsobilosti) | 507                               | -                        | -                                        | -                                        | -                                                    |

<sup>2</sup> Kalkulácia nákladov sa uvádza pre každé hodnotené ustanovenie právneho predpisu, v prípade kalkulácie pre celý právny predpis ako celok je táto skutočnosť uvedená v lokalizácii.

<sup>3</sup> Ex ante časť sa nevypĺňa, ak je regulácia zaradená do Registra ex post podľa bodu 10.3. písm. d) jednotnej metodiky a jej hodnotená úprava bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015.

## **Doplňujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na náklady podnikateľského prostredia a vysvetlenie rozdielu kvantifikácií ex post a ex ante**

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>9.2.1 Spôsob vypočítania vplyvov na podnikateľské prostredie:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <p>Ex ante náklady:</p> <p>V ex ante fáze nebola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, a teda neboli ani vypočítané vplyvy na podnikateľské prostredie, pretože právny predpis bol prijatý pred 1. aprílom 2015. Z uvedeného dôvodu nie je možné uviesť spôsob vypočítania predpokladaných vplyvov na podnikateľské prostredie.</p> <p>Ex post náklady:</p> <p>Ex post náklady neboli kalkulované vzhľadom na povahu regulácie, ktorá nespôsobuje zvýšenie nákladov pre podnikateľské subjekty.</p>                                                                                                                                                                                           |
| <b>9.2.2 Zdroj početnosti (vrátane internetového odkazu na konkrétne štatistiky, ak sú dostupné na internete):</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <p>Zdrojom početnosti pre zistenie približného počtu dotknutých subjektov z oblasti podnikania – cestovný ruch bola webová stránka Registra účtovných závierok, pomocou ktorej bol zistený počet cestovných agentúr v SR. Pri rozšírenom vyhľadávaní boli použité nasledovné kritériá:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>▪ SK NACE kód: 79110 Činnosti cestovných agentúr,</li><li>▪ spoločnosti s dostupnou účtovnou závierkou za rok 2023,</li><li>▪ „iba platné účtovné jednotky“.</li></ul> <p>Odkaz na internetovú stránku:<br/><a href="https://www.registeruz.sk/cruz-public/domain/accountingentity/listsearch">https://www.registeruz.sk/cruz-public/domain/accountingentity/listsearch</a></p> |
| <b>9.2.3 Dôvod rozdielu medzi predpokladanými nákladmi regulácie (ex ante) a zistenými skutočnými nákladmi (ex post) (ak vznikol):</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <p>V ex ante fáze nebola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, keďže právny predpis bol prijatý pred 1. aprílom 2015 a zároveň nie je možné vypočítať celkové skutočné náklady hodnotenej regulácie na podnikateľské prostredie. Z týchto dôvodov nie je možné uviesť rozdiel predpokladaných a skutočných nákladov na podnikateľské prostredie.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>9.2.4 Dôvod vzniku nepredpokladaných nákladov v ex ante fáze:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <p>V ex ante fáze nebola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, pretože právny predpis bol prijatý pred 1. aprílom 2015. Z uvedeného dôvodu nie je možné uviesť náklady nepredpokladané v ex ante fáze.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |

### 9.3 Ex post konzultácie s podnikateľskými subjektami a gestorom právneho predpisu

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                            |                         |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|
| <b>9.3.1 Účastníci, forma, termíny a časový rozsah ex post konzultácií:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                            |                         |
| <b>GESTOR PRÁVNEHO PREDPISU – Zúčastnení zástupcovia:</b> Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, sekcia verejnej správy, odbor živnostenského podnikania (ďalej ako „MV SR“ alebo „gestor“).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                            |                         |
| <b>PODNIKATELSKÉ SUBJEKTY:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                            |                         |
| <b>Cielené konzultácie:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                            |                         |
| <b>Oslovené subjekty (obchodné meno, IČO):</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <b>Zúčastnené subjekty:</b>                                                                |                         |
| Slovenská asociácia cestovných kancelárií a cestovných agentúr (ďalej ako „SACKA“)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Áno <input checked="" type="checkbox"/> Nie <input type="checkbox"/>                       |                         |
| Slovenská asociácia poisťovní (ďalej ako „SLASPO“)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Áno <input checked="" type="checkbox"/> Nie <input type="checkbox"/>                       |                         |
| Slovenská spoločnosť sprievodcov cestovného ruchu (ďalej ako „SSSCR“)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Áno <input checked="" type="checkbox"/> Nie <input type="checkbox"/>                       |                         |
| Republiková únia zamestnávateľov (ďalej ako „RÚZ“)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Áno <input checked="" type="checkbox"/> Nie <input type="checkbox"/>                       |                         |
| <b>Forma a termín vykonania konzultácií:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                            |                         |
| <b>Oslovené subjekty:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <b>Forma:</b>                                                                              | <b>Dátum vykonania:</b> |
| SACKA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | osobne/online <input checked="" type="checkbox"/> dotazník/e-mail <input type="checkbox"/> | 24. 11. 2023            |
| SLASPO                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | osobne/online <input checked="" type="checkbox"/> dotazník/e-mail <input type="checkbox"/> | 24. 11. 2023            |
| SSSCR                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | osobne/online <input checked="" type="checkbox"/> dotazník/e-mail <input type="checkbox"/> | 24. 11. 2023            |
| RÚZ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | osobne/online <input checked="" type="checkbox"/> dotazník/e-mail <input type="checkbox"/> | 24. 11. 2023            |
| <b>Verejné konzultácie:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                            |                         |
| V rámci hodnotenia podmienok preukazovania odbornej spôsobilosti pre prevádzku CK boli realizované iba cielené konzultácie.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                            |                         |
| Cielených konzultácií sa zúčastnili aj zástupcovia Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky (ďalej ako „MH SR“) a Ministerstva dopravy Slovenskej republiky (ďalej ako „MD SR“).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                            |                         |
| <b>9.3.2 Vyjadrenie podnikateľských subjektov k reguláciám:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                            |                         |
| - vznesené pripomienky voči zneniu regulácie,<br>- konkrétne problémy regulácie alebo prekážky, ktoré regulácia spôsobuje v praxi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                            |                         |
| Zástupcovia SACKA zaujali k podnetu na preradenie viazanej živnosti "Prevádzka cestovnej agentúry" do zoznamu voľných živností nesúhlasné stanovisko. Vo svojej námietke voči predmetnému návrhu (podnetu) uviedli napríklad nasledovné: „S uvedeným nesúhlasíme, nakoľko máme za to, že takýto krok má zásadný vplyv na zníženie ochrany spotrebiteľa“. Zároveň prezentovali kompromisné riešenie, na základe ktorého navrhujú vyššie uvedenú živnosť ponechať medzi viazanými živnosťami s tým, že určitou prijateľnou alternatívou by mohlo byť zmiernenie a zjednodušenie podmienok získania odbornej spôsobilosti na prevádzku cestovnej agentúry, najmä pre tých žiadateľov, ktorí získali vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa v odbore – cestovný ruch. U týchto žiadateľov SACKA navrhuje úplné vypustenie podmienky dokladovania absolvovania príslušnej doby praxe v odbore (v súčasnosti sa od žiadateľa vysokoškolského vzdelania druhého stupňa vyžaduje doklad o absolvovaní praxe v odbore v trvaní šesť mesiacov). |                                                                                            |                         |

Zástupcovia SSSCR vyjadrili v kontexte návrhu na preradenie vyššie uvedenej viazanej živnosti (Príloha č. 2, Skupina 214 – Ostatné, p. č. 51 – Prevádzka cestovnej agentúry) nesúhlasné stanovisko. Odôvodnenie ich stanoviska nebolo zástupcami SSSCR počas rokovaní bližšie špecifikované.

V otázke liberalizácie podmienok pre získanie živnostenského oprávnenia v oblasti cestovného ruchu (a teda aj v kontexte CA) SLASPO prierezovo uviedla, že takáto liberalizácia neprinesie požadovanú podporu podnikania v oblasti cestovného ruchu. SLASPO zároveň tiež uviedla, že „*po navrhovanej liberalizácii požiadaviek na dosiahnutú prax v odbore je navyše možné, že poskytovatelia záruk môžu do budúcnosti odmietnuť podieľať sa riziku poistenia insolventnosti ...*“ Hoci uvedené sa v súčasnosti týka cestovných kancelárií, nie je možné vylúčiť, že v budúcnosti bude povinné poistenie insolventnosti legislatívne upravené aj pre CA.

### 9.3.3 Vyjadrenie gestora k:

- dôvodu vzniku právneho predpisu/regulácie, opis problému, ktorý má riešiť,
- výsledku pôsobenia regulácie vo vzťahu k riešenému problému,
- plnenie cieľa regulácie vo vzťahu k riešenému problému,
- vzniku nepredvídateľných vplyvov (ak sa vyskytli),
- podnetu z podnikateľského prostredia,
- vzneseným pripomienkam podnikateľských subjektov k zneniu regulácie a pôsobeniu v praxi.

Regulácia vznikla z dôvodu potreby regulovania podnikateľských subjektov pri získaní oprávnenia na viazanú živnosť pre prevádzkovanie CA. Jej cieľom bolo nie len definovanie samotnej viazanej živnosti, ale hlavne zabezpečenie dostatočnej odbornosti a kvality pri vykonávaní predmetných činností.

MV SR vo vzťahu k návrhu na preradenie viazanej živnosti – Prevádzkovanie cestovnej agentúry poukázalo na skutočnosť, že tento návrh nebol dostatočne prediskutovaný a prekonzultovaný s príslušnými stavovskými organizáciami. MV SR v tejto súvislosti uviedlo, že „*ak sa má návrhom zákona zlepšiť podnikateľské prostredie v Slovenskej republike, je žiadúce, takúto legislatívnu zmenu konzultovať aj so stavovskými organizáciami, ktoré zastrešujú záujmy dotknutých podnikateľských subjektov ...*“. Zároveň MV SR poukázalo aj na potrebu iniciovať diskusiu o takomto návrhu aj s príslušnými ústrednými orgánmi štátnej správy (ďalej v texte aj ako „ÚOŠS“).

V kontexte pripomienok, odprezentovaných zúčastnenými subjektmi, sa MV SR stotožnilo so stanoviskom MD SR uvedeným nižšie. MV SR rovnako nepovažuje za potrebné ani vhodné súčasné podmienky preukazovania odbornej spôsobilosti na prevádzku cestovnej agentúry akýmkoľvek spôsobom zvoľňovať. Tieto zmeny by podľa vyjadrenia MV SR pôsobili negatívne na celkovú stabilitu legislatívneho prostredia (časté zmeny živnostenského zákona nie sú žiadúce).

Preradenie viazanej živnosti „Prevádzkovanie cestovnej agentúry“ do zoznamu voľných živností by podľa vyjadrení, prezentovaných zástupcami MD SR, znamenalo zníženie kvality poskytovaných služieb v oblasti cestovného ruchu. Nakoľko oprávnenie na prevádzku voľnej živnosti nevyžaduje preukázanie žiadnej odbornej spôsobilosti, od prevádzkovateľa cestovnej agentúry by sa, v prípade prijatia návrhu, nevyžadovali žiadne odborné predpoklady. MD SR v tejto súvislosti uviedlo, že: „*poskytnutie neúplných a nepravdivých informácií, ktoré vychádzajú z neznalosti produktov, neznalosti destinácií a nedostatku cestovných skúseností zo strany cestovnej agentúry, ktorá nebude potrebovať pre získanie živnostenského oprávnenia žiadne odborné predpoklady, bude mať okrem iného za následok aj stratu dôvery voči slovenským subjektom cestovného ruchu*“. MD SR poukázalo aj na možné riziko zvýšenia počtu podaní na Slovenskú obchodnú inšpekciu, z dôvodu poškodzovania spotrebiteľských práv zavádzaním spotrebiteľov z dôvodu poskytnutia neúplných a nepravdivých informácií. MD SR, naopak, skôr poukázalo na potrebu sprísnenia predmetnej regulácie, a to predovšetkým za účelom zvýšenia kvality služieb, a to predovšetkým zo strany cestovných agentúr. V neposlednom rade zástupcovia MD SR vyjadrili podporu myšlienke zavedenia povinného

zmluvného poistenia pre prípad úpadku aj pre cestovné agentúry. V kontexte argumentu, ktorým sa poukazuje na postačujúcu dĺžku trvania a vecný rozsah odbornej praxe u študentov v študijnom odbore – cestovný ruch, MD SR vyjadrilo počas rokovaní pochybnosti o celkovej kvalite a kvantite takejto praxe, absolvovanej počas štúdia.

#### **9.3.4 Alternatívne riešenia z pohľadu podnikateľských subjektov:**

- návrhy na zmeny v právnom predpise (úprava znenia/zrušenie regulácie),
- návrhy na úpravu aplikačnej praxe,
- príklady alternatívnych riešení alebo osvedčených postupov z iných krajín (dobrovoľné),
- očakávaná úspora nákladov v dôsledku úpravy/zrušenia regulácie (dobrovoľné).

V kontexte vyššie uvedených pripomienok SACKA navrhuje zmenu súčasného legislatívneho znenia predmetnej regulácie nasledovne:

- vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa v odbore cestovný ruch alebo
- vyššie odborné vzdelanie a jeden rok praxe v odbore alebo
- úplné stredné všeobecné vzdelanie alebo úplné stredné odborné vzdelanie a dva roky praxe v odbore.

Ako argument pre podporu tohto návrhu sa na rokovaní najčastejšie uvádzala potreba zvýšenia atraktivity štúdia v oblasti cestovného ruchu. Zástupcovia Slovenskej asociácie cestovných kancelárií a cestovných agentúr však súčasne tiež poukázali na skutočnosť, že zo strany ich členov zatiaľ neevidovali žiadne osobitné požiadavky na zmeny v oblasti podmienok získania živnostenského oprávnenia na prevádzku CA.

#### **9.3.5 Vyjadrenie gestora k alternatívnym riešeniam:**

MV SR sa v kontexte návrhov na zmeny v právnom predpise, vyjadrilo zamietavo a v tejto súvislosti uviedlo, že „základný návrh na vypustenie živnosti pod poradovým číslom 51 – Prevádzkovanie cestovnej agentúry z prílohy č. 2 zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) nebol predmetom odbornej diskusie a konzultácií so stavovskými organizáciami“. MV SR vyjadrilo na rokovaní presvedčenie, že ak má návrh zákona efektívne a účinne prispieť k zlepšeniu podnikateľského prostredia, že žiaduce, aby takáto legislatívna zmena bola podrobne prekonzultovaná aj so stavovskými organizáciami a ÚOŠS, do ktorých pôsobnosti spadá riešená problematika. Zároveň je potrebné opätovne poukázať aj na vyjadrenie zástupcov MV SR, ktorým apelovali na potrebu redefinovania súčasného legislatívneho znenia (mimo obsahovú náplň predloženého návrhu) predmetnej regulácie, a to konkrétne v časti - možnosti preukazovania absolvovanej praxe v odbore. MV SR poukázalo na skutočnosť, že uznávať by sa mala až následná odborná prax, nadobudnutá po ukončení štúdia uchádzača o získanie živnostenského oprávnenia na prevádzku CA.

MD SR poukázalo na potrebu sprísnenia predmetnej regulácie, a to predovšetkým za účelom zvýšenia kvality služieb, a to predovšetkým zo strany cestovných agentúr. V neposlednom rade zástupcovia MD SR vyjadrili podporu myšlienke zavedenia povinného zmluvného poistenia pre prípad úpadku aj pre cestovné agentúry. V kontexte argumentu, ktorým sa poukazuje na postačujúcu dĺžku trvania a vecný rozsah odbornej praxe u študentov v študijnom odbore – cestovný ruch, MD SR vyjadrilo počas rokovaní pochybnosti o celkovej kvalite a kvantite takejto praxe, absolvovanej počas štúdia.

## 9.4 Stanovisko spracovateľa k právnemu predpisu a jeho vplyvu na podnikateľské prostredie

### 9.4.1 Stanovisko k pôsobeniu právneho predpisu/regulácie na podnikateľské prostredie, k optimálnosti jej nastavenia a k optimálnosti nastavenia jej aplikačnej praxe:

Súčasnú legislatívnu nastavenie vyžaduje od žiadateľov o vydanie živnostenského oprávnenia na prevádzkovanie cestovnej agentúry preukázanie príslušnej doby praxe v odbore, diferencované v závislosti od dosiahnutého vzdelania. Zároveň je predmetná živnosť zaradená, rovnako ako prevádzka cestovnej kancelárie, do zoznamu viazaných živností. Z určitého hľadiska je možné, zaradenie živnosti na prevádzku CA (por. č. 51) medzi viazané živnosti, považovať za neprimerané, nakoľko cestovná agentúra ponúka v zásade sprostredkované služby cestovného ruchu. Z tohto pohľadu by sa navrhované preradenie živnosti s poradovým číslom 51 do zoznamu voľných živností mohlo považovať za racionálne. Na druhej strane sa však pomerne často objavujú argumenty proti takejto zmene, ktoré poukazujú na nie nezanedbateľné riziká. Ako jedno z najčastejších pertraktovaných rizík sa v argumentáciách objavuje riziko signifikantného zníženia kvality služieb a produktov cestovného ruchu, poskytovaných spotrebiteľovi na území SR. Rovnako, ani tento argument nie je možné podceňovať, alebo ho považovať za zanedbateľný. Vzhľadom na súčasný stav legislatívnej regulácie v oblasti podmienok nadobudnutia živnosti na prevádzku CA bolo podnikateľské prostredie vyzvané na zasielanie návrhov a stanovísk, ktoré by v rámci predmetnej živnosti, prispeli k zlepšeniu PP a zároveň aj k efektívnemu zníženiu administratívnej a regulačnej záťaže pre podnikateľov.

Na základe analýzy a vyhodnotenia zaslaných podnetov a návrhov spracovateľ vybral nasledovné

- návrh na zmiernenie povinností preukazovania povinnej minimálnej doby praxe v odbore pre absolventov vysokoškolského štúdia prvého stupňa v odbore – cestovný ruch,
- návrh na preradenie viazanej živnosti „Prevádzka cestovnej agentúry“ do zoznamu voľných živností.

Následné rokovania a stretnutia s vyššie uvádzanými subjektmi PP a ÚOŠS viedli k záverom, na základe ktorých bola určitá miera podpory vyjadrená len návrhu na zmiernenie povinností preukazovania povinnej minimálnej doby praxe v odbore pre absolventov vysokoškolského štúdia prvého stupňa v odbore – cestovný ruch. K návrhu na preradenie živnosti na prevádzku CA zúčastnené subjekty vyjadrili zásadné zamietavé stanovisko. V rámci rokovaní bola na viacerých miestach zdôrazňovaná absencia rokovaní k návrhu na preradenie vyššie uvedenej živnosti predovšetkým so stavovskými organizáciami, ktoré zastupujú a združujú podnikateľské subjekty v oblasti cestovného ruchu.

### 9.4.2 Stanovisko k alternatívnym riešeniam, ktoré môžu zlepšiť podnikateľské prostredie:

V rámci stretnutí, ktoré sa uskutočnili s cieľom prediskutovať vybrané návrhy a podnety z podnikateľského prostredia, neboli zo strany zúčastnených subjektov vznesené žiadne osobitné alternatívne návrhy. Z uvedeného dôvodu spracovateľ nevyjadril žiadne osobitné stanovisko k alternatívnym riešeniam, ktoré môžu zlepšiť podnikateľské prostredie. Ako však bolo už uvedené, za určité alternatívne riešenie je však možné považovať kompromisný návrh zo strany SACKA. Týmto návrhom sa živnosť Prevádzka cestovnej agentúry ponecháva v zozname viazaných živností, ale zároveň dochádza k liberalizácii možnosti preukazovania odbornej spôsobilosti – konkrétne u žiadateľov, ktorí dosiahli minimálne vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa v odbore cestovný ruch. Spracovateľ vyjadril k vyššie uvedenému riešeniu zo strany SACKA pozitívne stanovisko a odporúča upraviť súčasnú legislatívnu znenie regulácie v zmysle návrhu SACKA.

**9.4.3 Odporúčenie spracovateľa:**

☐ ponechať reguláciu      ☒ upraviť reguláciu      ☐ zrušiť reguláciu bez náhrady

☐ upraviť aplikačnú prax

**9.4.5 Ak spracovateľ navrhuje reguláciu alebo aplikačnú prax upraviť, tak uvedie ako a akých právnych predpisov/ustanovení právnych predpisov (aj súvisiacich právnych predpisov) sa má úprava dotknúť:**

Spracovateľ zbral všetky odprezentované stanoviská a vyjadrenia na vedomie a vo veci návrhu na preradenie viazanej živnosti – Prevádzka cestovnej agentúry do zoznamu voľných živností a liberalizáciu možností preukazovania absolvovanej praxe v odbore prijal nasledovné stanoviská:

- stotožňuje sa s návrhmi MV SR a MD SR na ponechanie živnosti – Prevádzka cestovnej agentúry (por. č. 51) v zozname viazaných živností
- podporuje návrh (uvedený nižšie) na zmiernenie podmienok preukazovania praxe v odbore pre žiadateľov o živnostenské oprávnenie na prevádzkovanie cestovnej agentúry, ktorí nadobudli vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa v odbore – cestovný ruch.

Spracovateľ zároveň vyjadril podporu a ocenil návrh viacerých subjektov na prerokovanie podnetu na preradenie vyššie uvedenej viazanej živnosti do zoznamu voľných živností so širším okruhom subjektov (napr. stavovské združenia a ÚOŠS, do ktorých pôsobnosti patrí oblasť cestovného ruchu). Spracovateľ pozitívne hodnotí snahu zúčastnených subjektov o pokračovanie v konštruktívnych diskusiách a stretnutiach, ktorých cieľom je prispievať k vytváraniu priaznivých podmienok pre PP, znižovať administratívnu záťaž podnikateľov a v neposlednom rade aj podporovať záujem o podnikanie v oblasti cestovného ruchu.

Navrhovaná úprava sa týka regulácie, ktorej legislatívna lokalizácia je nasledovná:

- Zákon č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, Príloha č. 2 (Viazané živnosti), Skupina 214 (Ostatné), P. č. 51 – Prevádzka cestovnej agentúry.

Navrhovaná úprava mení a dopĺňa možnosti preukazovania odbornej spôsobilosti pre získanie oprávnenia na prevádzku cestovnej agentúry nasledovne:

**Súčasný znenie:**

- vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa a šesť mesiacov praxe v odbore alebo
- vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa alebo vyššie odborné vzdelanie a jeden rok praxe v odbore alebo
- úplné stredné všeobecné vzdelanie alebo úplné stredné odborné vzdelanie a dva roky praxe v odbore.

**Navrhované znenie:**

- vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa v odbore cestovný ruch alebo
- vyššie odborné vzdelanie a jeden rok praxe v odbore alebo
- úplné stredné všeobecné vzdelanie alebo úplné stredné odborné vzdelanie a dva roky praxe v odbore.

## 9.5 Vyjadrenie gestora právneho predpisu k vykonanému hĺbkovému ex post hodnoteniu<sup>4</sup>

|                                                                                  |
|----------------------------------------------------------------------------------|
| <b>9.5.1 Pripomienky gestora právneho predpisu k procesu ex post hodnotenia:</b> |
| Gestor právneho predpisu nemal pripomienky k procesu ex post hodnotenia.         |
| <b>9.5.2 Vyjadrenie gestora k obsahu stanoviska spracovateľa:</b>                |
| Gestor právneho predpisu sa k obsahu stanoviska spracovateľa nevyjadril.         |

---

<sup>4</sup> Časť 9.5 je v zmysle bodu 10.2. JM vyplnená v prípade, ak gestor právneho predpisu zaslal spracovateľovi vyjadrenie k vykonanému ex post hodnoteniu do 30 kalendárnych dní od ukončenia hĺbkového ex post hodnotenia